

مرور کنه‌های خانواده Rhagidiidae (Acari: Prostigmata) ایران همراه با گزارش یک جنس و سه زیرجنس جدیدشیما یزدان پناه^{۱*}، شهروز کاظمی^۲ و میلوسلو زاخاردا^۳

۱، دانشجوی سابق کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، گروه حشره‌شناسی، فارس، ایران

۲، استادیار، گروه تنوع زیستی، پژوهشگاه علوم و تکنولوژی پیشرفته و علوم محیطی، دانشگاه تحصیلات

تکمیلی صنعتی و فناوری پیشرفته، کرمان، ایران

۳، استاد، گروه تنوع زیستی و بیومونیتورینگ، پژوهشکده زیست‌شناسی و اکولوژی، آکادمی علوم جمهوری چک.

(تاریخ دریافت: ۹۲/۶/۲۷ - تاریخ تصویب: ۹۲/۱۱/۱۵)

چکیده

کنه‌های خانواده Rhagidiidae شکارگرانی هستند که اغلب در زیستگاه‌های خاکی زندگی می‌کنند. در بررسی فون کنه‌های خاک‌زی فضاهای سبز و باغ‌های شهر تهران در سال ۱۳۸۰ و نیز جنگل‌های بلوط منطقه کوهمره سرخی استان فارس در سال‌های ۹۱-۱۳۹۰، جنس *Poecilophysis* Cambridge, 1876 و سه گونه متعلق به سه زیرجنس از آن جمع‌آوری و شناسایی شدند که گزارش همه آنها برای فون کنه‌های ایران جدید است. این کنه‌ها عبارتند از: *P. (Procerocheles) faeroensis* P. (*Dentocheles*) *pratensis* (C.L. Koch, 1838) (Trägårdh, 1931)، *P. (Soprocheles) arena* Zacharda, 1980 در پایان کلیدی برای جنس‌های گزارش شده از خانواده Rhagidiidae از ایران ارائه شده است.

واژه‌های کلیدی: تهران، جنس *Poecilophysis*، کنه، کوهمره سرخی، Trombidiformes.

مقدمه

کنه‌های بالاخانواده Eupodoidea پراکندگی جهانی دارند و در بسیاری از مناطق جهان، حتی در ارتفاعات کوه‌های آلپ و زیستگاه‌های قطبی یافت می‌شوند و معمولاً شکارگر، گیاه‌خوار، یا قارچ‌خوارند. خانواده Rhagidiidae یکی از هفت خانواده فعلی این بالاخانواده و شامل حدود ۲۸ جنس و بیش از ۱۵۷ گونه شناسایی شده است. این کنه‌ها از جنبه شکل و تعداد سولنیدی‌هایی (Solenidion) که عموماً پشت پنجه پاهای اول و دوم و گاهی سوم قرار دارد، متفاوت‌اند و اغلب از این ویژگی برای شناسایی آنها در سطح جنس استفاده می‌شود. این کنه‌ها سطوح بالایی خاک‌برگ و یا زیستگاه‌های مرطوب، تاریک و خنک در بین لایه‌های خاک را ترجیح می‌دهند (Zacharda, 1980; Walter et al., 2009; Zhang et al., 2011). برخی کنه‌های این خانواده که جثه نسبتاً بزرگی دارند،

تا نیمه اول قرن بیستم شناسایی شده‌اند، اما بسیاری از گونه‌های دیگر پس از این تاریخ و با شناخت بیشتر ویژگی‌های ریخت‌شناسی شناسایی شده‌اند (Zacharda, 1980). در مطالعات انجام شده درباره فون کنه‌های خانواده Rhagidiidae در ایران، پیش از این، گونه‌هایی از شش جنس *Shibaia* Zacharda, 1980، *Brevipalpia* Zacharda, 1980، *Robustocheles* Zacharda, 1980، *Foveacheles* Zacharda, 1980، *Zacharda*, 1980، *Coccorhagidia* Sig Thor, 1872، *Rhagidia* Thorell, 1872، *Kamali et al.*, 1934 جمع‌آوری و شناسایی شده بودند (Kamali et al., 2001; Zacharda et al., 2012).

مواد و روش‌ها

در بررسی‌های انجام شده درباره فون کنه‌های خاک‌زی فضاهای سبز و باغ‌های شهر تهران در سال‌های ۸۱-۱۳۸۰ و نیز جنگل‌های بلوط منطقه کوهمره سرخی

متحرک؛ سطح پشتی کلیسرها محدب و دارای فرورفتگی زین مانند واضح؛ اندام راگیدیل (Rhagidial organ) اول و دوم به ترتیب شامل چهار و سه موی راگیدیل (Rhagidial seta)، که اغلب پشت سر هم در حفرات متلاقی دسته بندی می شوند.

کلید زیرجنس های *Poecilophysis* جمع آوری شده از ایران

۱. فرمول موهای اپیمری (Epimeral) ۴-۶-۱-۳؛ پنجه پای اول دارای یک سولنیدی پشتی- قاعده ای؛ موی ستاره ای بین اولین و دومین موی راگیدیل انتهایی یا بین دومین و سومین موی راگیدیل واقع شده.....*P. (Dentocheles) Zacharda*

- فرمول موهای اپیمری ۳-۵-۱-۳ یا ۳-۶-۱-۳؛ پنجه پای اول فاقد سولنیدی؛ موی ستاره ای بین اولین و دومین موی راگیدیل قاعده ای واقع شده.....۲

۲. تریکوبوتری ها (Trichobothridia) باریک و چماقی، یا رشته ای و ضخیم؛ اندام راگیدیل دوم شامل سه موی راگیدیل دسته بندی شده در حفرات متلاقی، یا دارای دو موی راگیدیل انتهایی موازی؛ کنه هایی کوچک و خاکزی.....*P. (Soprocheles) Zacharda*

- تریکوبوتری ها باریک و رشته ای شکل؛ اندام راگیدیل دوم شامل سه موی راگیدیل متوالی؛ کنه هایی بزرگ نیمه خاکزی.....*P. (Procercheles) Zacharda*

زیرجنس *Poecilophysis (Dentocheles) Zacharda, 1978*

ویژگی های افتراقی

فرمول موهای اپیمری ۴-۶-۱-۳؛ پنجه پای اول دارای یک سولنیدی پشتی- جلویی؛ موی ستاره ای بین دومین و سومین موی راگیدیل انتهایی؛ تریکوبوتری در انتها نخی شکل است.

گونه *Poecilophysis (Dentocheles) pratensis (C. L. Koch, 1835)*

ویژگی های افتراقی

حاشیه داخلی انگشت متحرک صاف و دارای دو دندانۀ بزرگ.

استان فارس در سال های ۹۱-۱۳۹۰، نمونه های خاک تا عمق حدود ۱۵ سانتی متری جمع آوری و سپس کنه های موجود در آن با قیف برلز (Berlese funnel) استخراج، در محلول لاکتوفنل (Lactophenol) شفاف و با مایع هویر (Hoyer's medium) روی اسلایدهای میکروسکوپی تثبیت شدند. اطلاعات مربوط به جمع آوری و محل نگهداری کنه ها در زیر هر کدام از گونه ها اشاره خواهد شد. همه نمونه های جمع آوری و شناسایی شده، به صورت اسلاید میکروسکوپی دائمی در موزه جلال افشار دانشگاه تهران نگهداری می شوند.

نتایج و بحث

پیش از این، ۱۳ گونه متعلق به ۶ جنس از خانواده Rhagidiidae شامل *Shibaia heteropoda* Berlese, 1910، *Shibaia longisensilla* Shiba, 1969، *Robustocheles mucronata* Willmann, 1936، *Robustocheles hamedanensis* Zacharda, 2012، *Foveacheles Brevipalpia minima* Zacharda, 1980، *F. osloensis*، *F. brevichelae* Zacharda, 1980، *F. cegetensis* Zacharda, 1983، Thor, 1934، *Rhagidia cf. breviseta* Zacharda، *Rhagidia sp.*، *Coccorhagidia clavifrons* Canestrini, 1886، 1995، *C. pittardi* Strandtmann, 1971، شناسایی شده اند (Kamali et al., 2001; Zacharda et al., 2012; Darbemamieh et al., 2013). در پژوهش های انجام شده مربوط به این مقاله، کنه هایی از جنس *Poecilophysis* Cambridge, 1876 جمع آوری و شناسایی شدند که گزارش آنها از سطح گونه تا جنس برای فون کنه های ایران جدید محسوب می شود. با توجه به ارائه گزارش یک جنس جدید و سه زیرجنس آن از ایران، کلیدی به همراه ویژگی های ریخت شناسی و افتراقی زیرجنس ها و جنس هایی که تاکنون از این خانواده از ایران گزارش شده اند، به شرح ذیل ارائه می شود.

جنس *Poecilophysis* Cambridge, 1876

ویژگی های افتراقی

انگشتان کلیسر بلند و باریک؛ انگشت ثابت خمیده و دارای دو موی پشتی با فاصله از محل اتصال انگشت

دارای تعدادی ناخنچه کوچک قاعده‌ای؛ پنجه پاهای سوم و به‌ویژه پاهای چهارم اغلب دارای شیار میانی منقطع؛ اندام راگیديال اول شامل چهار موی راگیديال و یک موی ستاره‌ای که در حاشیه کناری بین دومین و سومین موی راگیديال یا در حفره خروج دومین موی انتهایی راگیديال واقع شده؛ اندام راگیديال دوم دارای سه موی راگیديال و یک موی خارمانند جلویی که به‌صورت متوالی قرار گرفته‌اند؛ پنجه پاهای اول دارای یک سولنیدی پستی-جلویی بلند و ساق پای اول دارای یک سولنیدی جلویی-میانی و نیز موی راگیديال پستی-انتهایی و ساق پای دوم دارای یک سولنیدی پستی-جلویی و یک موی ستاره‌ای شکل پستی-انتهایی در فرورفتگی عمیق؛ زانوی پاهای اول و دوم دارای یک سولنیدی پستی-جلویی، که در بعضی موارد به‌صورت موازی با هم قرار گرفته‌اند؛ زانوی پاهای سوم دارای یک سولنیدی جلویی-جانبی-شکمی و پنجه پاهای چهارم دارای یک سولنیدی جلویی-جانبی-پستی بلندند (شکل ۱).

پراکندگی و زیستگاه

این گونه بیشتر در نواحی هولارکتیک (Holarctic) پراکندگی داشته و پوره‌ها و کنه‌های کامل در تمام سال در نواحی مرطوب فعال هستند.

اطلاعات نمونه‌های جمع‌آوری شده

از این گونه یک نمونه ماده از فضای سبز واقع در خیابان نیوران تهران (۲۵° ۲۷' ۵۱" طول شرقی و ۴۳' ۴۸" عرض شمالی و ارتفاع ۱۶۷۴ متر از سطح دریا) در تاریخ ۸/۱۴/۸۰ و یک کنه ماده از خاک برگ‌های جنگل بلوط کوهمره سرخی استان فارس (۱۱° ۱۰' ۵۲" طول شرقی و ۲۸' ۰۹" ۲۹° عرض شمالی و ارتفاع ۱۷۶۹ متر از سطح دریا) در تاریخ ۹۰/۱۱/۴ جمع‌آوری شد.

Poecilophysis (Soprocheles) Zacharda, 1978

ویژگی‌های افتراقی

تریکوبوتری در انتها باریک و چماقی؛ پنجه پای اول فاقد سولنیدی؛ موی ستاره‌ای بین اولین و دومین موی

ویژگی‌های ریخت‌شناسی ماده

طول بدن ۷۵۸ تا ۹۸۳ میکرومتر؛ نسبت طول پای اول به بدن ۰/۸۷ تا ۱/۱۱ است.

سطح پستی ایدیوزوما

طول موهای پستی عبارت است از (اندازه‌ها بر اساس میکرومتر): v_1 ۴۱ تا ۴۸، v_2 ۴۸ تا ۵۵، sc_1 ۹۳ تا ۱۱۷، sc_2 ۱۰۶ تا ۱۳۱، c_1 ۳۴ تا ۴۵، c_2 ۱۲۰ تا ۱۳۱، d_1 و e_1 ۴۱ تا ۵۱، f_1 ۶۸ تا ۸۶، f_2 ۵۵ تا ۶۸، h_1 ۹۳ تا ۱۲۰، h_2 ۶۵ تا ۷۶؛ چشم‌ها به‌صورت دسته‌هایی از نقاط تیره‌رنگ مشهودند.

سطح شکمی ایدیوزوما

فرمول موهای اپیمری ۴-۶-۱-۳ و برای پیران (Trochanter) ۲-۲-۱-۱؛ دارای پنج جفت موی پیش‌جنسی و اطراف جنسی؛ طول لبه پیش‌جنسی ۱۲۴ تا ۱۴۴ میکرومتر.

گناتوزوما

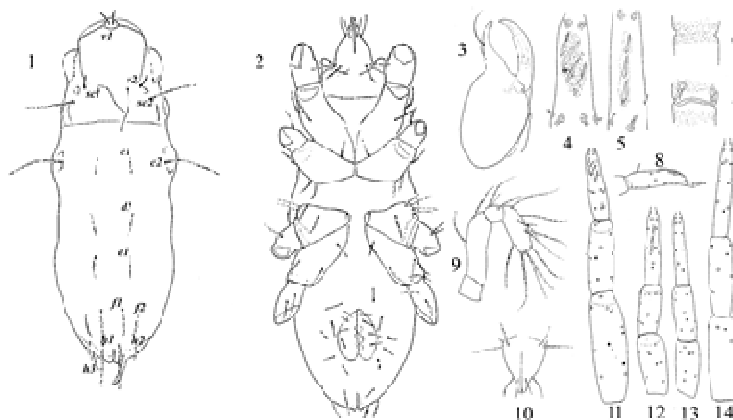
هیپوستوم (Hypostome) بیضی شکل با نسبت طول به عرض ۱/۲۲ تا ۱/۴۷؛ زائده میانی (Internal malae) استایلت مانند؛ انگشت ثابت کلیسر در انتها دارای ۳-۴ شکاف؛ حاشیه داخلی انگشت متحرک صاف و دارای دو دندانۀ بزرگ و تنها دارای تعداد کمی زوائد برجسته کوچک (اره‌ای شکل نیستند) و به‌صورت نامنظم قرار گرفته؛ طول کلیسرها ۲۱۰ تا ۲۳۰ میکرومتر، عرض آنها ۸۹ تا ۱۰۶ میکرومتر؛ طول انگشت متحرک کلیسر ۱۰۶ تا ۱۲۰ میکرومتر؛ طول موهای جلویی و انتهایی کلیسر به‌ترتیب ۱۳ تا ۱۷ و ۴۸ تا ۵۱ میکرومتر و فاصله بین دو قاعده آنها ۲۱ میکرومتر؛ نسبت طول کلیسر به عرض آن ۲/۱۶ تا ۲/۳۹ و نسبت طول انگشت ثابت به طول کلیسر ۰/۵۰ تا ۰/۵۲ و نسبت طول انگشت متحرک به عرض کلیسر ۱/۱۲ تا ۱/۲۳؛ بند انتهایی پالپ بیضوی و نسبت طول به عرض آن ۱/۹۰ تا ۲/۵۰ و شامل ۱۰ موی کوچک ساده و یک سولنیدی خارمانند است.

پاها

پنجه پاهای اول در قسمت جلویی گرد و نسبت طول به عرض آن ۳/۷۵ تا ۴/۶۰؛ امپودیوم (Empodium) باریک،

پشتی- انتهایی؛ فرمول موهای اپیمری ۳-۱-۵-۳ یا ۳-۱-۶-۳ است.

راگیديال جلویی؛ اندام راگیديال دوم دارای سه موی راگیديال متوالی، که دو موی راگیديال انتهایی موازی اند؛ ساق پای اول و دوم دارای یک سولنیدی

شکل ۱. گونه *Poecilophysys (Dentocheles) pratensis* (C.L. Koch, 1835): ۱. سطح پشتی، ۲. سطح شکمی ۳. کلیسر، ۴. اندام راگیديال اول، ۵. اندام راگیديال دوم، ۶ و ۷. تقسیم بندی پنجه پای چهارم، ۸. نیمرخ پنجه پای اول، ۹. پالپ، ۱۰. هیپوستوم، ۱۱ تا ۱۴. کوتاکسی پاهای اول تا چهارم (اقتباس از Zacharda, 1980).

گناتوزوما

هیپوستوم به شکل بیضی کشیده با نسبت طول به عرض آن ۱/۳۳ تا ۱/۵۳ میکرومتر؛ زائده میانی استایلت مانند؛ کلیسرها دارای انگشتان قوی و نوک انگشت ثابت دارای پنج شیار و حاشیه داخلی انگشت متحرک اره‌ای شکل؛ طول کلیسر ۱۸۶ تا ۲۲۰ و عرض آن ۶۹ تا ۷۹ میکرومتر؛ طول انگشت متحرک کلیسر ۸۶ تا ۱۰۰ میکرومتر؛ طول موی جلویی و انتهایی کلیسر به ترتیب ۱۴ تا ۱۷ و ۳۴ تا ۴۱ و فاصله بین دو قاعده آنها ۲۴ تا ۲۷ میکرومتر؛ نسبت طول به عرض کلیسر ۲/۵۶ تا ۲/۹۵؛ نسبت طول انگشت متحرک به طول کلیسر ۰/۴۴ تا ۰/۴۷ و نسبت طول انگشت متحرک به عرض کلیسر ۱/۱۷ تا ۱/۳۵؛ بند انتهایی پالپ به شکل بیضی کوچک، نسبت طول به عرض آن ۱/۸۵ تا ۲/۱۴ و شامل ۱۰ موی کوچک و یک سولنیدی خارمانند است.

پاها

پنجه پای اول نسبتاً کوچک و در قسمت جلو گرد شده و نسبت طول به عرض آن ۲/۷۵ تا ۳/۲۸؛ امپودیوم باریک؛ ناخن‌ها فاقد هم‌پوشانی و دارای ناخنچه‌های کوچک در قاعده؛ اندام راگیديال اول شامل چهار موی

گونه *Poecilophysys (Soprocheles) arena* (Zacharda, 1980)

ویژگی‌های افتراقی

اندام راگیديال دوم شامل سه موی راگیديال، از جمله یک موی بزرگ جلویی و دو موی کوچک‌تر انتهایی موازی؛ تریکوبتری‌ها ضخیم و در انتها نخی‌شکل نیستند؛ فرمول موهای اپیمری ۳-۱-۵-۳ است.

ویژگی‌های ریخت‌شناسی ماده

طول بدن ۴۱۹ تا ۵۶۴ میکرومتر؛ نسبت طول پای اول به بدن ۰/۸۰ تا ۰/۹۶ است.

سطح پشتی ایدیوزوما

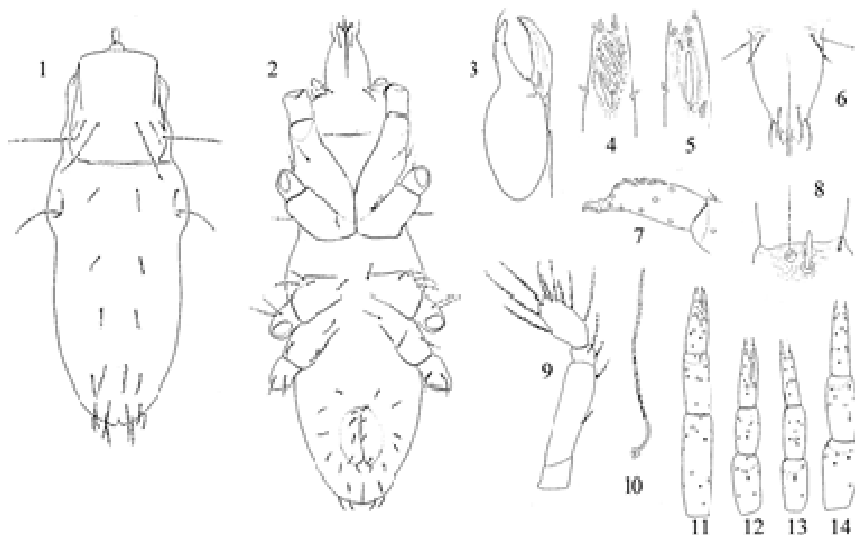
طول موهای پشتی عبارت است از (اندازه‌ها بر اساس میکرومتر): v_1 ۲۰ تا ۲۷، v_2 ۲۷ تا ۳۴، sc_1 ۸۵ تا ۸۹، sc_2 ۶۹ تا ۷۹، c_1 ۲۴ تا ۳۴، c_2 ۵۸ تا ۷۶، d_1 و e_1 ۲۰ تا ۲۷، f_1 ۳۰ تا ۳۸، f_2 ۲۰ تا ۲۷، h_1 ۴۸ تا ۵۸، h_2 ۲۴ تا ۳۰.

سطح شکمی ایدیوزوما

فرمول موهای اپیمری ۳-۱-۵-۳ و برای پی‌ران ۲-۲-۱-۱؛ دارای پنج جفت موی پیش‌جنسی و اطراف جنسی بوده و طول لبه پیش‌جنسی ۶۹ تا ۷۶ میکرومتر است.

عمیق روزنه انتهایی واقع شده؛ زانوی پاهای اول و دوم دارای یک سولنیدی انتهایی-شکمی و ساق پای سوم دارای دو سولنیدی پشتی-جلویی که به صورت متوالی قرار گرفته‌اند؛ زانوی پای سوم دارای یک سولنیدی میانی-شکمی-پهلویی کوچک؛ ساق پای چهارم دارای یک سولنیدی پشتی-میانی-جلویی؛ تریکوبتری‌ها ضخیم‌اند (شکل ۲).

راگیدیال و اندام راگیدیال دوم دارای سه موی راگیدیال، از جمله یک موی بزرگ جلویی و دو موی کوچک‌تر انتهایی موازی و موی خارمانند که در ناحیه جلویی قرار گرفته؛ موی ستاره‌ای بین اولین و دومین موی راگیدیال جلویی واقع شده؛ ساق پای اول دارای یک سولنیدی پشتی-انتهایی که پشت موی راگیدیال ساق قرار گرفته؛ ساق پای دوم دارای یک سولنیدی پشتی-انتهایی که در پشت موی ستاره‌ای در فرورفتگی

شکل ۲. گونه *Poecilophysys (Soprocheles) arena* (Zacharda, 1980): ۱. سطح پشتی، ۲. سطح شکمی، ۳. کلیسر، ۴. اندام راگیدیال اول، ۵. اندام راگیدیال دوم، ۶. هیپوستوم، ۷. نیمرخ پنجه پای اول، ۸. سولنیدی پشتی-انتهایی و موی راگیدیال روی ساق پای اول، ۹. پالپ، ۱۰. تریکوبتری، ۱۱ تا ۱۴. کتوتاکسی پاهای اول تا چهارم (اقتباس از Zacharda, 1980).

سطح شکمی

فرمول موهای اپیمری ۳-۴-۱-۳، دارای سه جفت صفحه پیش‌جنسی و چهار جفت صفحه اطراف جنسی است.

پاها

اندام راگیدیال اول شامل سه موی راگیدیال، موی ستاره‌ای در بین موهای راگیدیال؛ اندام راگیدیال دوم و سولنیدی‌ها مانند کنه‌های کامل است.

پراکنندگی و زیستگاه

تاکنون این گونه در چکسلواکی سابق، ایتالیا و هاوایی، و از نظر زیستگاه همیشه در خاک‌های شنی و خاک‌برگ‌ها دیده شده است. در واقع، نام خاص *arena* بر این اساس است که این گونه مناطق شنی را بیشتر ترجیح می‌دهد.

ویژگی‌های ریخت‌شناسی پوره سن دوم

طول بدن ۳۳۸ میکرومتر، نسبت طول پای اول به بدن ۰/۷۱ است.

سطح شکمی

فرمول موهای اپیمری ۱-۴-۱-۳، دارای دو جفت صفحه پیش‌جنسی و اطراف جنسی است.

پاها

هر دو اندام راگیدیال اول و دوم شامل دو موی راگیدیال، موی ستاره‌ای در قاعده موی راگیدیال جلویی، موهای اندام راگیدیال دوم به صورت متوالی و دارای موی خار مانند؛ سولنیدی‌ها مانند کنه‌های کامل است.

ویژگی‌های ریخت‌شناسی پوره سن سوم

طول بدن ۳۸۷ میکرومتر، نسبت طول پای اول به بدن ۰/۷۹ است.

اطلاعات نمونه‌های جمع‌آوری شده

از این گونه یک نمونه پوره سن سوم از خاک باغ سبب و توت در منطقه طرشت تهران (۵۱° ۲۰' ۵۰" طول شرقی و ۳۵° ۴۲' ۴۸" عرض شمالی و ارتفاع ۱۲۳۰ متر از سطح دریا) در تاریخ ۸۰/۹/۱۳ و یک نمونه کنه ماده و یک نمونه پوره سن دوم از خاک پارک چیتگر تهران (۵۱° ۱۳' ۱۳" طول شرقی و ۳۵° ۴۳' ۱۵" عرض شمالی و ارتفاع ۱۲۵۰ متر از سطح دریا) در تاریخ ۸۰/۸/۱۳ جمع‌آوری شد.

**زیرجنس *Poecilophysis* (*Procerocheles*)
Zacharda, 1978
ویژگی‌های افتراقی**

تریکوبوتری در انتها نخی شکل؛ موی ستاره‌ای بین اولین و دومین موی راگیديال جلویی، اندام راگیديال دوم شامل سه موی راگیديال متوالی؛ پنجه پای اول فاقد سولنیدی؛ حداکثر داری پنج جفت موی پیش‌جنسی؛ فرمول موهای اپیمری ۳-۱-۵-۳ یا ۳-۱-۶-۳؛ خاص نواحی هولارکتیک است.

**گونه *Poecilophysis* (*Trägårdh*, 1931)
(Procerocheles) faeroensis
ویژگی‌های افتراقی**

سولنیدی پشتی - انتهایی روی ساق پای اول در عقب موی راگیديال قرار گرفته؛ حاشیه داخلی انگشت متحرک به‌خوبی اره‌ای شکل و دارای لبه پیش‌قاعده‌ای کوچک و تیز؛ فرمول موهای اپیمری ۳-۱-۶-۳ است.

ویژگی‌های ریخت‌شناسی ماده

طول بدن ۸۲۲ تا ۹۳۵ میکرومتر؛ نسبت طول پای اول به بدن ۰/۹۴ تا ۱/۱۹ است.

سطح پشتی ایدبوزوما

طول موهای پشتی عبارت است از (اندازه‌ها بر اساس میکرومتر): v_1 ۵۲ تا ۵۸، v_2 ۴۱ تا ۵۵، sc_1 ۱۱۰ تا ۱۲۰، sc_2 ۱۱۳ تا ۱۳۸، c_1 ۵۲ تا ۵۸، c_2 ۱۴۰ تا ۱۵۵، d_1 و e_1 ۵۲ تا ۵۸، f_1 ۸۹ تا ۱۰۰، f_2 ۵۵ تا ۶۵، h_1 ۱۲۷ تا ۱۳۴، h_2 ۶۵ تا ۶۹؛ گاهی چشم‌ها به‌صورت دسته‌هایی از دانه‌های تیره‌رنگ دیده می‌شوند.

سطح شکمی ایدبوزوما

فرمول موهای اپیمری ۳-۱-۵-۳ و برای پی‌ران ۲-۲-۲-۱؛ دارای پنج جفت موی پیش‌جنسی و اطراف جنسی؛ طول لبه پیش‌جنسی ۱۲۷ تا ۱۳۱ میکرومتر است.

گناتوزوما

هیپوستوم بیضی شکل و نسبت طول به عرض آن ۱/۱۷ تا ۱/۴۲؛ زائده میانی کوتاه و استایلت مانند؛ انگشت ثابت کلیسرها در انتها دو شاخه؛ حاشیه داخلی انگشت متحرک به‌خوبی اره‌ای شکل و دارای لبه پیش‌قاعده‌ای کوچک و تیز؛ طول کلیسرها ۲۲۰ تا ۲۶۲ میکرومتر و عرض آنها ۱۰۳ تا ۱۲۰ میکرومتر؛ طول انگشت متحرک کلیسر ۱۰۷ تا ۱۲۴ میکرومتر؛ طول موی جلویی و انتهایی کلیسر به‌ترتیب ۱۷ و ۵۱ تا ۶۲ میکرومتر و فاصله بین دو قاعده آنها ۲۱ تا ۲۷ میکرومتر؛ نسبت طول به عرض کلیسر ۲/۰۶ تا ۲/۲۶؛ طول انگشت متحرک کلیسر ۰/۴۷ تا ۰/۵۰ میکرومتر؛ نسبت طول انگشت متحرک به عرض کلیسر ۱ تا ۱/۱۳ میکرومتر؛ بند انتهایی پالپ بیضی شکل و نسبت طول به عرض آن ۲/۳۰ تا ۲/۷۷ و شامل ۱۰ موی کوچک و یک سولنیدی خار مانند است.

پاها

پنجه پای اول در قسمت جلویی گرد و نسبت طول به عرض ۳/۸۴ تا ۴/۳۳؛ ناخن‌ها دارای هم‌پوشانی و هرکدام دارای ناخنچه‌های قاعده‌ای کوچک؛ سولنیدی روی ساق پای اول به‌صورت پشتی - انتهایی (پشت موی راگیديال) و اگر پشتی - میانی باشد، آنگاه انگشت ثابت دارای لبه نیمه انتهایی داخلی بزرگ، اما فاقد خار داخلی نیمه انتهایی؛ اندام راگیديال اول دارای چهار مو و اندام راگیديال دوم شامل سه موی راگیديال و یک موی خارمانند جلویی در یک منفذ است که موی راگیديال انتهایی گاهی اوقات جدا شده؛ ساق پای اول دارای یک سولنیدی پشتی - انتهایی، که پشت موی راگیديال ساق قرار گرفته؛ موهای ستاره‌ای کناری بین اولین و دومین موی راگیديال واقع شده؛ ساق پای دوم دارای یک سولنیدی پشتی - جانبی - جلویی و موی ستاره‌ای آن به‌صورت پشتی - انتهایی در فرورفتگی عمیق جای

سطح شکمی

فرمول موهای اپیمری ۰-۳-۱-۳، دارای یک جفت صفحه پیش جنسی، اما فاقد صفحه اطراف جنسی است.

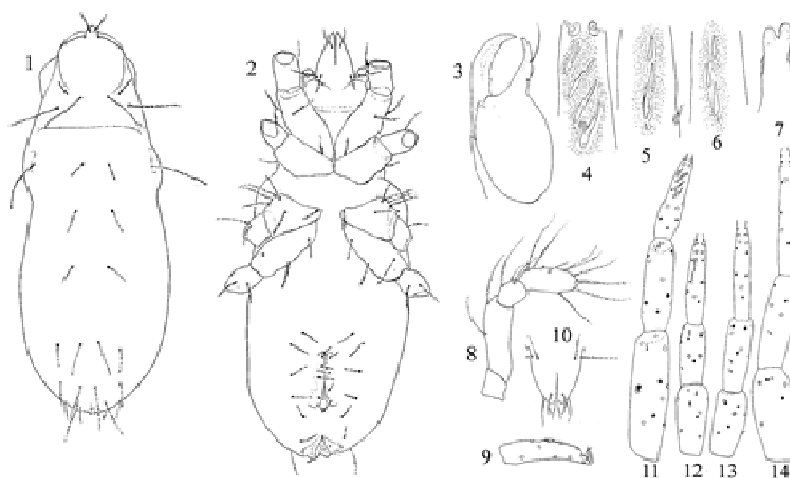
پاها

اندام راگیديال اول و دوم شامل یک موی راگیديال و اندام راگیديال دوم شامل یک موی خارمانند؛ موی ستاره‌ای در ناحیه جانبی موی راگیديال؛ اندام راگیديال و سولنیدی‌ها مانند کنه‌های کامل است.

گرفته؛ زانوی پای اول و دوم دارای یک سولنیدی انتهایی- شکمی؛ ساق پای سوم دارای دو سولنیدی پشتی- جلویی؛ زانوی پای سوم دارای یک سولنیدی جانبی- میانی- جلویی؛ ساق پای چهارم دارای یک سولنیدی جلویی- جانبی- پشتی است (شکل ۳).

ویژگی‌های ریخت‌شناسی پوره سن یک

طول بدن ۳۷۰ تا ۴۱۹ میکرومتر، نسبت طول پای اول به بدن ۰/۸۴ تا ۰/۹۶ است.

شکل ۳. گونه Poecilophysys (Procerocheles) faeroensis (C.L. Koch, 1835)؛ ۱. سطح پشتی، ۲. سطح شکمی، ۳. کلیسر، ۴. اندام راگیديال اول، ۵ و ۶. اندام راگیديال دوم، ۷. انتهای انگشت ثابت، ۸. پالپ، ۹. نیمرخ پنجه پای اول، ۱۰. هیپوستوم، ۱۱ تا ۱۴. کتوتاکسی پاهای اول تا چهارم (اقتباس از Zacharda, 1980).

کلید جنس‌های خانواده Rhagidiidae گزارش شده از

ایران

۱. کلیسر دارای یک موی جلویی
Shibaia Zacharda.....
- کلیسر دارای دو موی
جلویی..... ۲
۲. موی انتهایی کلیسر واقع در جلوی حفره باز
جانبی- پشتی؛ انگشت ثابت کلیسر باریک و
اغلب دارای شکاف نازک پشتی
..... ۳
- موی انتهایی کلیسر در سطح پشتی واقع شده؛
انگشت ثابت کلیسر باریک یا پهن
..... ۵

پراکنندگی و زیستگاه

کنه‌های کامل و پوره‌ها زیستگاه‌های تاریک و مرطوب را می‌پسندند. این گونه تا پیش از این فقط از اروپا معرفی شده بود.

اطلاعات نمونه‌های جمع‌آوری شده

نمونه‌هایی از خاک‌برگ‌های درختان بلوط در تاریخ ۹۰/۱۱/۴ از جنگل بلوط منطقه کوهمره سرخی استان فارس (۱۱' ۱۰" ۵۲° طول شرقی و ۲۸' ۰۹" ۲۹° عرض شمالی و ارتفاع ۱۷۶۹ متر از سطح دریا) جمع‌آوری شد که دارای یک پوره سن یک و یک کنه ماده متعلق به این گونه بود.

- انگشت ثابت کلیسر باریک، فاقد حاشیه داخلی
 مسطح یا خار پیش‌قاعده‌ای، گاهی دارای لوب
 پیش‌قاعده‌ای.....۶
 ۶. سطح پشتی کلیسر محدب با فرورفتگی عمیق
 زین‌مانند؛ انگشتان کلیسر بلند، باریک و کاملاً خمیده؛
 موهای کلیسر در قسمت انتهایی انگشت
Poecilophysis Cambridge..... متحرک
 - سطح پشتی کلیسر محدب با فرورفتگی کم‌عمق و
 پهن و گاهی فاقد فرورفتگی زین‌مانند واضح؛ انگشتان
 کلیسر نسبتاً کوتاه، تقریباً مستقیم و فاقد خمیدگی زیاد؛
 موهای کلیسر عموماً در قسمت قاعده‌ای انگشت
Rhagidia Thorell ..... متحرک

۳. اندام راگیدبال اول دارای موهای راگیدبال موازی
Brevipalpia Zacharda.....
 - اندام راگیدبال اول دارای موهای راگیدبال
 مورب یا به‌طور سریالی دسته‌بندی شده
 .....۴
 ۴. تریکوبوتری‌ها چماقی شکل
Coccorhagidia Sig Thor.....
 - تریکوبوتری‌ها نخ‌نی شکل
Foveacheles Zacharda .....
 ۵. حاشیه داخلی انگشت ثابت کلیسر به‌وضوح
 مسطح یا دارای خار پیش‌قاعده‌ای تیز
Robustocheles Zacharda.....

REFERENCES

1. Darbemamieh, M., Hajiqanbar, H. & Khanjani, M. (2013). A checklist of Iranian Eupodoidea (Acari: Prostigmata). *Journal of Crop Protection*, 2 (4): 453-460.
2. Kamali, K., Ostovan, H. & Atamehr, A. (2001). *A Catalog of Mites & Ticks (Acari) of Iran*. Islamic Azad University Scientific Publication Center, 192 pp. (in Farsi).
3. Walter, D. E., Lindquist, E. E., Smith, I. M., Cook, D. R. & Krantz, G.W. (2009). Order Trombidiformes. In: G.W. Krantz & D.E. Walter (Eds.), *A Manual of Acarology*. Texas Tech University Press, pp. 233-420.
4. Zacharda, M. (1980). *Soil mites of the family Rhagidiidae (Actinedida: Eupodoidea), morphology, systematics, ecology*. *Acta Universitatis Carolinae Biologica*, 1978 (5,6), 489-785.
5. Zacharda, M., Ueckermann, E.A., Rostami, E., Abbasipour, H. & Khanjani, M. (2012). A survey of Rhagidiidae (Acari: Prostigmata) in fruit orchards in Iran, with description of a new species of *Robustocheles*. *International Journal of Acarology*, 38 (1), 30-34.
6. Zhang, Z. Q., Fan, Q. H., Pesic, V., Smit, H., Bochkov, A. V., Khaustov, A. A., Baker, A. Wohltmann, A., Wen, T., Amrine, J. W., Beron, P., Lin, J., Gabrys, G. & Husband, R. (2011). "Order Trombidiformes Reuter, 1909. In: Z. Q. Zhang (Ed.), *Animal biodiversity: An outline of higher-level classification and survey of taxonomic richness*. *Zootaxa*, 3148, 129-138.